

Obsah

1. ZEMĚPIS A PŘÍRODNÍ PROSTŘEDÍ / Josef Kolmaš	15
1.1. Název	15
1.2. Poloha	16
1.3. Zeměpisné a administrativní členění	16
1.4. Přírodní prostředí	17
1.4.1. Reliéf	17
1.4.2. Nerostné suroviny	18
1.4.3. Vodstvo (řeky, jezera, moře)	18
1.4.4. Podnebí	20
1.5. Objekty a lokality v Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO / Jaroslav Malina	21
1.6. Literatura k 1.	22
2. DĚJINY A SOUČASNOST	23
2.1. První člověk na území Číny (900 000–7 000 př. n. l.) / Jaroslav Malina	23
2.2. Základy čínské civilizace (7000–3000 př. n. l.) / Jaroslav Malina	30
2.3. První čínské státy a dynastie (3000–475 př. n. l.) / Jaroslav Malina	34
2.4. Válčící státy (475–221 př. n. l.) / Jaroslav Malina	41
2.5. Stát a dynastie Čchin (844/221–207 př. n. l.) / Jaroslav Malina	51
2.6. Dynastie Chan (206 př. n. l.–220 n. l.) / Josef Kolmaš	69
2.7. Období San kuo (Tři říše), dynastie Ťin, období Nan-Pej čchao (Jižní a Severní dynastie) a dynastie Suej (220–618) / Josef Kolmaš	71
2.8. Dynastie Tchang a období Wu taj (618–960) / Josef Kolmaš	73
2.9. Dynastie Sung (960–1279) / Josef Kolmaš	76
2.10. Dynastie Jüan (1271–1368) / Josef Kolmaš	78
2.11. Dynastie Ming (1368–1644) / Josef Kolmaš	79
2.12. Dynastie Čching (1644–1911) / Josef Kolmaš	81
2.13. Čínská republika (1912–1949) / Josef Kolmaš	84
2.14. Čínská lidová republika (1949–) / Josef Kolmaš	86
2.15. Chronologický přehled dynastií a vlád v dějinách Číny / Josef Kolmaš – Jaroslav Malina	94
2.15.1. Poznámka k dynastické chronologii / Josef Kolmaš	95
2.16. Literatura k 2. / Josef Kolmaš – Jaroslav Malina	96

3. SPOLEČNOST / Josef Kolmaš	107
3.1. Etnické složení	107
3.1.1. Geneze mnohonárodnostního státu	107
3.1.2. Problémy s termíny „národ“ a „národnost“	108
3.1.3. Klasifikace národů a národností Číny	108
3.1.3.1. Klasifikace obyvatelstva podle velikosti	108
3.1.3.2. Klasifikace obyvatelstva podle oblastí jeho hlavního rozšíření	109
3.1.3.3. Klasifikace podle typu přiznané autonomie	109
3.1.3.4. Klasifikace podle etnické příbuznosti	110
3.1.3.4.1. Chanové	110
3.1.3.4.2. Chuejové	110
3.1.3.4.3. Čuangsko-tungské národy a národnosti čínského jihu	111
3.1.3.4.4. Miaové, Jaové a ostatní národy a národnosti čínského jihu	111
3.1.3.4.4.1. Miaosko-jaoské národy a národnosti	111
3.1.3.4.4.2. Mon-khmerské národy a národnosti	112
3.1.3.4.4.3. Malajsko-indonéská etnika	113
3.1.3.4.5. Tibetané a další jim příbuzné národy a národnosti čínského jihozápadu	113
3.1.3.4.6. Mandžouvé, Korejci a další národy a národnosti čínského severovýchodu	117
3.1.3.4.6.1. Tunguzsko-mandžuské národy a národnosti	117
3.1.3.4.6.2. Korejci	118
3.1.3.4.7. Mongolové a jim příbuzné národy a národnosti čínského severu a severozápadu	118
3.1.3.4.8. Ujguři a další národy a národnosti čínského severozápadu a západu	120
3.1.3.4.8.1. Turkické národy a národnosti	120
3.1.3.4.8.2. Tádžikové	122
3.1.4. Literatura k 3.	122
4. DUCHOVNÍ KULTURA	125
4.1. Jazyk a písmo / Josef Kolmaš	125
4.1.1. Jazyk / Josef Kolmaš	125
4.1.2. Písmo / Josef Kolmaš	127
4.1.3. Transkripce a výslovnost čínštiny / Josef Kolmaš	129
4.1.3.1. Tabulka I. Čínské slabiky v českém standardním přepisu a v přepisu pinyin / Josef Kolmaš	129
4.1.3.2. Tabulka II. Čínské slabiky v přepisu pinyin a v standardním českém přepisu / Josef Kolmaš	132
4.1.4. Literatura k 4.1. / Josef Kolmaš	134
a. Jazyk, písmo, transkripce / Josef Kolmaš	134
b. Slovníky / Josef Kolmaš	135
4.2. Literatura / Josef Kolmaš	136
4.2.1. Čínská literatura z ptáčí perspektivy / Josef Kolmaš	136
4.2.1.1. Vybraná literatura k dějinám čínského písemnictví / Josef Kolmaš	140
4.2.1.2. Bibliografie českých překladů čínského písemnictví / Josef Kolmaš	142

4.3. Filozofická, etická a sociální učení / Josef Kolmaš	147
4.3.1. Taoismus / Josef Kolmaš	147
4.3.2. Konfucianismus, moismus, legismus / Josef Kolmaš	148
4.4. Náboženství / Josef Kolmaš	151
4.4.1. Buddhismus / Josef Kolmaš	151
4.4.2. Islám / Josef Kolmaš	152
4.4.3. Křesťanství / Josef Kolmaš	153
4.4.4. Literatura – souhrnně k 4.3. a 4.4. / Josef Kolmaš	154
4.5. Umění	156
4.5.1. Malířství / Jaroslav Malina	157
4.5.2. Kaligrafie / Lucie Olivová	161
4.5.3. Hudba / Václav Laifr	163
4.5.4. Vypravěčství / Lucie Olivová	169
4.5.5. Divadlo / Lucie Olivová	171
4.5.6. Architektura / Lucie Olivová	175
4.5.7. Sochařství / Lucie Olivová	180
4.5.8. Keramika / Lucie Olivová	186
4.5.9. Literatura k 4.5. / Václav Laifr – Jaroslav Malina – Lucie Olivová	193
5. SEXUALITA, EROTIKA, LÁSKA, MANŽELSTVÍ / Olga Lomová	197
– Jaroslav Malina – Jakub Maršálek – Lucie Olivová – Hana Třísková	
5.1. Sexualita, erotika, láska, manželství v reálném životě	197
5.2. Sexualita, erotika, láska, manželství ve výtvarném umění	206
5.3. Sexualita, erotika, láska, manželství v literatuře	235
5.4. Literatura k 5.	274
6. HLEDÁNÍ NESMRTELNOSTI, SMRT A POHŘBÍVÁNÍ / Jaroslav Malina	281
6.1. Hledání elixíru nesmrtnosti	281
6.2. Pohřební ritus a zacházení s těly zemřelých	285
6.3. Kult předků	309
6.4. Literatura k 6.	311
7. POZNÁVÁNÍ ČÍNY EVROPANY A KONTAKTY ČESKÝCH ZEMÍ s ČÍNOU / Josef Kolmaš	313
7.1. Evropské poznávání Číny	313
7.1.1. Literatura k 7.1.	322
7.2. První Češi, Moravané a Slezané v Číně	326
7.2.1. Literatura k 7.2.	329
7.3. Kontakty mezi Čínou a českými zeměmi / Josef Kolmaš – Jaroslav Malina	329
7.3.1. Seznam velvyslanců Čínské lidové republiky v Československu (od roku 1993 České republice), 1950–2002	331
7.3.2. Seznam velvyslanců Československé republiky (od roku 1993 České republiky) v Čínské lidové republice, 1950–2001	331
7.3.3. Literatura k 7.3.	332
7.4. Z dějin československé sinologie	333
7.4.1. Literatura k 7.4.	336

8. ZAOSTŘENÍ PROBLÉMU	337
8.1. Velká čínská zeď / Jaroslav Malina	337
8.2. Úloha osobnosti v dějinách ve světle „Kritiky Lin Piaa a Konfucia“ / Dana Heroldová – Josef Kolmaš	345
8.3. O čínských ekonomických reformách na Ekonomicko-správní fakultě Masarykovy univerzity v Brně / Denisa Gritzová	350
9. ROZVOLNĚNÍ PROBLÉMU	353
9.1. Smrt Prvního císaře a pád dynastie Čchin / Jaroslav Malina	353
9.2. Süan-cangova cesta do Svaté země buddhismu / Josef Kolmaš	368
10. O AUTORECH	373
10.1. Prof. PhDr. Josef Kolmaš, DrSc.	373
10.2. Prof. PhDr. Jaroslav Malina, DrSc.	375
11. O SPOLUPRACOVNÍCÍCH	377
11.1. Mgr. Václav Laifr	377
11.2. Doc. PhDr. Olga Lomová, CSc.	377
11.3. Mgr. Jakub Maršálek, Ph.D.	378
11.4. Lucie Olivová, Ph.D.	379
11.5. PhDr. Hana Trísková	380
12. O AUTORCE VÝTVARNÝCH DĚL	381
12.1. Akademická malířka Marta Taberyová	381
13. PRAMENY A AUTOŘI ILUSTRACÍ A FOTOGRAFIÍ	383
14. PODĚKOVÁNÍ	385
15. LITERATURA A PRAMENY / Josef Kolmaš – Jaroslav Malina	387
15.1. Encyklopedická díla, chronologie	387
15.2. Biografické slovníky	388
15.3. Bibliografické příručky	388
15.4. Čínská informační média	388
15.4.1. Časopisy, rozhlas, televize	388
15.4.2. Internet	389
16. VÝKLADOVÝ SLOVNÍK DŮLEŽITĚJŠÍCH JMEN A POJMŮ / Josef Kolmaš – Jaroslav Malina se spolupracovníky	391
17. REJSTŘÍK	445
STRÁNKY SPONZORŮ KNIHY	466